

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Kuczyński

w sprawie z odwołania K. K.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.
o wysokość emerytury,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 20 marca 2014 r.,
na skutek skargi wnioskodawczynie o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego orzeczenia wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 24 stycznia 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania

**2. przyznaje radcy prawnemu M. K. od Skarbu Państwa - Sądu
Apelacyjnego w (...) kwotę 120 zł (sto dwadzieścia) powiększoną o
kwotę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej
pomocy prawnej wykonywanej z urzędu w postępowaniu
skargowym.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 24 stycznia 2013 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. oddalił apelację wnioskodawczynie K. K., od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 23 sierpnia 2012 r., którym zostało oddalone jej odwołanie od decyzji organu rentowego (ZUS) z 8 listopada 2011 r. i z 10 listopada 2011 r. w przedmiocie przeliczenia podstawy wymiaru emerytury.

Wnioskodawczynie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) podniosła naruszenie art. 111 w

związku art. 21 z art. 53 ust. 2-4 i art. 15 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) poprzez dokonanie przez Sąd błędnej wykładni polegającej na nie przyjęciu, że w przypadku ponownego obliczenia wysokości emerytury, osobie, której podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy kwotą bazową „ostatnio przyjętą do obliczania świadczenia” w rozumieniu art. 111 ust. 2. jest kwota bazowa przyjęta do obliczenia tzw. części socjalnej emerytury; art. 382 w zw. z art. 391 § 1 i art. 233 § 1 ustawy Kodeks postępowania cywilnego z dnia 17 listopada 1964 r, (Dz.U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm., dalej: k.p.c.) poprzez przekroczenie granic swobody orzekania w związku z dokonaniem błędnej wykładni przepisów prawa materialnego, co zdaniem wnioskodawczyni spowodowało niezgodność tego orzeczenia z art. 2, 7, 45 ust. 1, 67 ust. 1 i 178 ust. 1 Konstytucji z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997, poz. 78, poz. 483, dalej: Konstytucja RP) w związku z art. 111, art. 21, art. 53 ust. 2-4 i art. 15 ustawy emerytalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424⁹ k.p.c., Sąd Najwyższy odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania, jeżeli jest oczywiście bezzasadna. Zgodnie z art. 424¹² k.p.c. w przypadkach nieuregulowanych przepisami o skardze „na bezprawność” stosuje się odpowiednio przepisy o skardze kasacyjnej. Niezgodność orzeczenia z prawem powodująca odpowiedzialność odszkodowawczą Państwa musi polegać na oczywistej obrazie prawa; nie jest nią wybór jednej z możliwych interpretacji przepisów prawa, choćby a posteriori okazała się nieprawidłowa (wyrok Sądu Najwyższego z 24 lipca 2006 r., I BP 1/06, niepubl.). Podnoszone w skardze zarzuty i ich uzasadnienie sprowadzają się w rzeczywistości do ogólnikowej polemiki z sędziowską oceną materiału dowodowego oraz ustalonych w toku postępowania faktów, a zgodnie z art. 424⁴ k.p.c. zdanie drugie podstawą skargi nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Ustalenia natury faktycznej w postępowaniu przed Sądem Najwyższym - będącym „sądem prawa a nie faktu” - mogą bowiem być skutecznie kwestionowane jedynie w sposób pośredni, a mianowicie, przez wskazanie konkretnego przepisu czy przepisów prawa procesowego i wykazanie w niej, że jego (ich) naruszenie mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Powołana w skardze niezgodność orzeczenia z art. 111 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w istocie odnosi się do kwestii

ustalenia faktów lub oceny dowodów, skoro powołane w skardze, jako jej podstawa prawna, przepisy (art. 382 w związku z art. 391 § 1 i art. 233 § 1 k.p.c. – odnoszą się jedynie do ustalenia faktów lub oceny dowodów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 76). Skarżąca podobnie jak w apelacji kwestionując prawidłowość ponownego obliczenia wysokości emerytury, swoją skargę opiera na naruszeniu podstawowych praw człowieka, określonych w Konstytucji RP w tym prawa do obrony oraz pogwałcenie szeregu wymienionych wyżej przepisów prawa materialnego i procesowego.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, że w motywach zaskarżonego orzeczenia Sądu drugiej instancji nie można dostrzec błędu w zastosowaniu prawa lub jego wykładni. Sąd nie jest związany treścią wniosku apelacyjnego co do sposobu rozstrzygnięcia. Wynika to z tego, że sąd ma obowiązek wydać prawidłowe orzeczenie i nie wiąże go w tym zakresie ocena prawna zawarta we wniosku apelacyjnym. Zgodnie z art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne polega na merytorycznym rozpoznaniu sprawy, a wyrok sądu drugiej instancji musi opierać się na jego własnych ustaleniach faktycznych i prawnych (por. uchwałę SN z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999 nr 7-8, poz. 124). Orzeczenie niezgodne z prawem - w rozumieniu art. 424¹ k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - to orzeczenie, które jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami i z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć (dyskrecjonalności) albo zostało wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest oczywiste i nie wymaga głębszej analizy prawniczej. Innymi słowy, mimo braku wyraźnych normatywnych obostrzeń semantycznych, zarówno w art. 77 Konstytucji, jak i w art. 424¹ § 1 k.p.c. w związku z art. 417¹ § 2 k.c. - niezgodność z prawem powodująca odpowiedzialność odszkodowawczą musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty, tylko bowiem w takim wypadku orzeczeniu sądu można przypisać cechę bezprawności. Jeżeli więc sąd nie wykracza poza obszar przyznanej mu swobody, nie pozostaje w kolizji z własnym sumieniem, jak też prawidłowo dobiera standardy orzecznicze, to działa w ramach porządku prawnego nawet wtedy, gdy wydane orzeczenie można ocenić jako „obiektywnie” niezgodne z prawem.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy, stosownie do art. 424⁹ k.p.c., orzekł jak w sentencji.